

ИНСТРУКЦИИ ЗА ВЗЕМАНЕ, ОПАКОВКА И ТРАНСПОРТ НА КЛИНИЧНИ МАТЕРИАЛИ ЗА ИЗСЛЕДВАНИЯ И/ИЛИ КЛИНИЧНИ ИЗОЛАТИ ЗА ПОТВЪРЖДАВАНЕ В НРЛ по ЧРЕВНИ ИНФЕКЦИИ, НЦЗПБ

Изготвил: гл.ас М. Павлова, дм
НРЛ по Чревни инфекции

Индикация за вземане на материали за изследвания за бактериални чревни патогени.

1. Определяне на етиологичен агент.
2. Доказване на неинфекциозна етиология.
3. Пациенти със следните симптоми:
 - висока температура
 - чести изхождания или постоянна диария
 - наличие на фецеси примесени с кръв и/или слуз
 - силна коремна болка
4. Епидемиологични цели.
 - при пациенти, за които се подозира, че имат епидемична диария
 - изследване на контактни лица на доказано болни от инфекциозен ентероколит
5. Имунокомпрометирани, имunosупресирани пациенти и тези, които наскоро са пътували до ендемичен райони или развиващи се държави с висока честота на инфекциозни бактериални ентероколита.
6. Наличието на кръв или левкоцити в изпражненията е силен индикатор за възпалителна диария. Изследванията на изпражненията могат да се извършват ефикасно и евтино чрез изготвянето на препарат по Грам. Присъствието на левкоцити във фецесите е 80-90% от всички пациенти с инфекции, причинени от *Salmonella sp.* или *Shigella sp.*, но са по-редки при други инфекциозни причинители като *Campylobacter sp.* и *Yersinia*, но обикновено липсват ентероколита от *E. coli* и токсиногенно бактериално хранително отравяне.

Вземане на клиничен материал – проба фецес.

При гастроентерити и ентероколити и при доказване на здрави заразноносителни на чревни патогени най-често се изследват изпражнения. Най-достоверни резултати се получават при микробиологично изследване на пресни проби (до 4 часа). Пробите за изследване се вземат преди започване на антибиотично лечение. Пробите се вземат със стерилни шпатули или тампони в количество 3 – 5 гр., като се съхраняват в стерилни контейнери, **необработвани с дезинфектант**, при температура 4 -8°C до момента на посявката, за да се избегне загиването на чувствителните микроби.

При дизентериоподобни изпражнения задължително се вземат проби от първите порции изпражнения, като за посявката се подбират слузни и гнойни частици.

Изпражнения от ректума и материал от лигавицата се взимат със сух или овлажнен със стерилен физиологичен разтвор тампон.

При болни със запек, контактни и здрави лица и **особено в случаи на Кореман тиф** пробите се вземат от изпражнения, отделени след даване на очистително средство. **Слабителното е противопоказно при болни от язва, бременни и малки деца.**

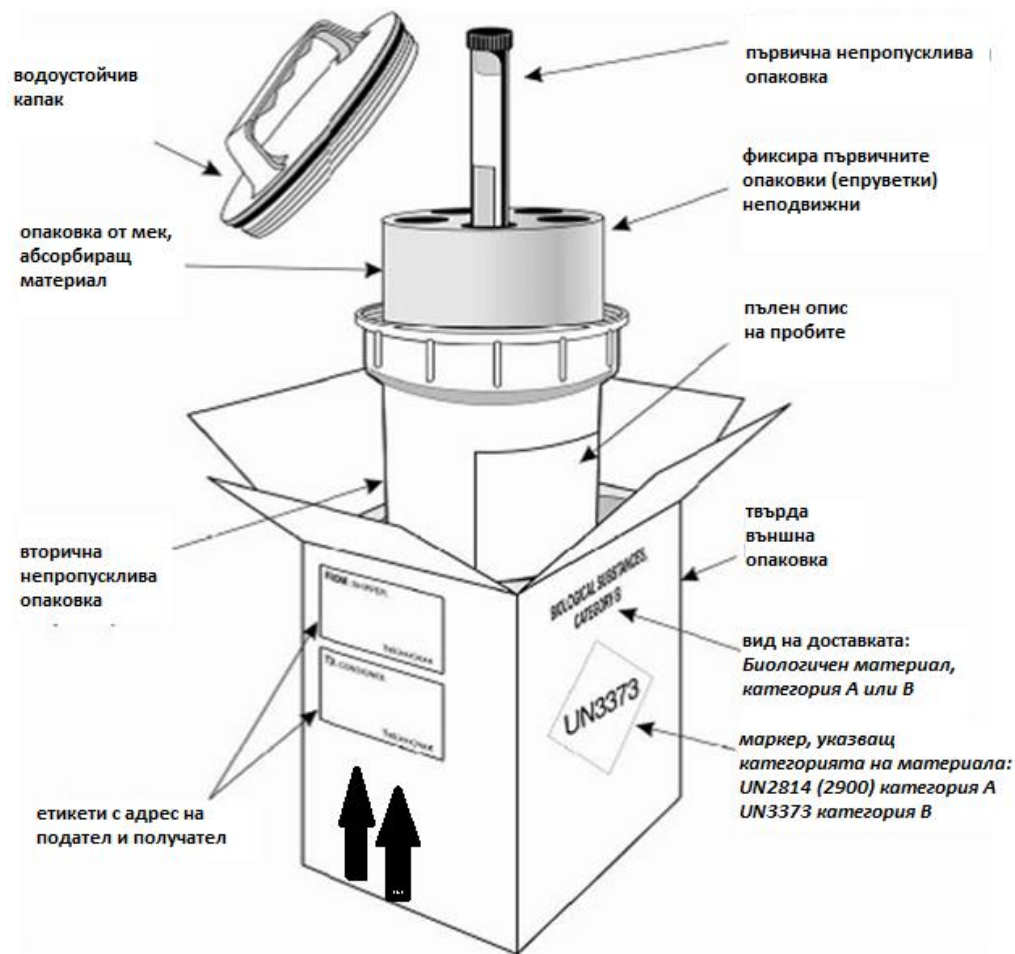
При кърмачета материал се взема направо от фекалиите отделени в пелените.

Ако не могат да се извършат директни посявки на място се препоръчва използването на транспортни среди (Stuart, Amies, Cary-Blair и др).

Пакетиране на клинични материали за изследване и/или изолати за потвърждаване.

Някои биологични проби, култури и други материали попадат в описанието на опасни товари за превоз и националното и международното законодателство изискват строги изисквания за пакетиране и етикетиране на пратките, транспортирани по какъвто и да е начин.

Пробите предназначени за изследване и/или доказване на бактериални чревни патогени, както и клиничните изолати, спадат към **БИОЛОГИЕН МАТЕРИАЛ- КАТЕГОРИЯ В**. **Изключение правят пробите и/или изолатите с насочено откриване и/или доказване на *Salmonella Typhi*, които спадат към категория А, за особено опасни инфекции.** **Техниката на пакетиране на биологичен материал е представена на фигура 1.**

Фигура 1. Техника на пакетиране на биологичен материал.

Етикетиране на пратката.

Пакетът трябва да бъде ясно обозначен и в идеалния случай да показва данни за контакт, които могат да се използват в спешни случаи, както следва:

- адреса за доставка
- адрес на подателя

- **данни на лице за контакт в спешни случаи**, включително име и телефонен номер
- Маркирайте пратката с име **БИОЛОГИЧЕН МАТЕРИАЛ, КАТЕГОРИЯ В** с букви с височина най-малко 6 мм. И в съседство се показва следният знак:

Етикетите трябва да бъдат трайни, четливи и ясно видими от външната страна на опаковката.

Всички ненужни или неправилни етикети не трябва да се показват на външната страна на кутията.

Например, кутийка, която е предварително отпечатана за инфекциозни вещества, не трябва да се използва, ако не съдържа такива етикети или ако преди това е използвана и показ

ва етикети, които не са от значение за конкретната пратка, това също не трябва да се използва или етикетите трябва да бъдат премахнати или покрити.

Документи / Съпроводително писмо.

Съпроводителните писма или копия от документите трябва да бъдат включени в опаковката- между вторичната и външната (прикрепени към вторичната) или да бъдат предоставени на превозвача,

за да придружават опаковката. Изискваната информация трябва да бъде на хартия, ясно четлива, с подпис и печат на лекаря, поръчал изследването и да отговаря точно на определения формат, приложен по-долу.

СЪПРОВОДИТЕЛНО ПИСМО
СЕКТОР „ ЧРЕВНИ ИНФЕКЦИИ“

Изпраща: *име, адрес, телефон и ел.поща за контакти на лабораторията*

1. Щам №
2. Изолиран от лицето: *три имена, възраст и адрес на пациента*
3. Клинична диагноза:
4. Бактериологична диагноза:
5. От какъв материал е изолиран щама:
6. Дата на изолиране:
7. Биохимични свойства:
8. Данни от антигенният анализ:
9. Данни от антибиограмата:
10. По какъв повод е направено изследването:
11. Данни от епидемиологичното проучване:

Дата:

Име, подпис и печат на микробиолога: